

КР Билим жана илим кызматкерлеринин
кесиптик бирлигинин Борбордук комитетинин
2015-жылдын 11-сентябрындагы I пленумунун
протоколу менен БЕКИТИЛДИ

КР Билим жана илим кызматкерлеринин
Кесиптик бирлигинин Борбордук комитетинин
2025-жылдын 04-июнундагы I пленумунун
протоколу менен БЕКИТИЛДИ

**Кыргыз Республикасынын Билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик
бирлигинин баштапкы кесиптик бирлик уюму жонундо**

ЖОБО

I. Жалпы Жоболор

1. Баштапкы кесиптик бирлик уюму менчигинин жана чарба жүргүзүүсүнүн түрүнө билим жана илим системасынын мекемелеринде жана уюмдарында түзүлөт, КР билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин Уставын жетекчиликке алуу менен өз мүчөлөрүнүн эмгектик, кесиптик, экономикалык жана социалдык укуктарын жана мыйзамдуу кызыкчылыктарын коргоо үчүн жарандарды ыктыярдуу бириктирип турат.
2. Баштапкы кесиптик бирлик уюмун түзүү үчүн эң кеминде үч кызматкердин болушу тийиштүү. Баштапкы кесиптик бирлик уюмун түзүү кызматкерлердин жалпы чогулушунун токтому менен тастыкталат, анын көчүрмөсү аймактык(райондук, шаардык) кесиптик бирлик комитеттерине же КР билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин Борбордук комитетине жөнөтүлөт.
3. Жогорку жана атайын орто окуу жайларында өз алдынча кесиптик бирлик уюмдары түзүлүшү мүмкүн: профессордук-окутуучулар тутумунуку, аспиранттардыкы жана кызматкерлердики, ошондой эле студенттерди жана окутуучуларды бириктирген баштапкы кесиптик бирлик уюму, же КР билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин Уставына ылайык бириккен кесиптик бирлик уюмдары болуп түзүлөт.
4. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун тутуму ошол билим берүү уюмунун кесиптик бирлик чогулушу (конференция) тарабынан бекитилет. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун ичинде кесиптик бирликтин комитетинин чечими боюнча бөлүмдөр, факультеттер, бөлүмчөлөр, лабораториялар(кесиптик бирлик бюросу), ошондой эле жогорку жана атайын орто окуу жайларынын студенттеринин топтому (кесиптик бирлик тобу) боюнча кесиптик бирлик уюмдары түзүлүшү мүмкүн.
5. Билим жана илим уюмдарында уюмдун тутумдук түзүмүнүн өзгөчөлөнгөн бөлүмдөрүнөн жана Жобонун ушул бөлүгүндөгү үчүнчү пунктта каралган учурлардан башка учурларда эки же андан көп баштапкы кесиптик бирлик уюмдарын түзүүгө жол берилбейт.
6. Билим жана илим уюмунун менчигинин түрү өзгөргөн учурда баштапкы кесиптик бирлик уюму менчигинин түрү өзгөргөн уюмдун баштапкы кесиптик бирлик

уюмунун кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн алдында мындан келип чыккан бардык мүлктүк жана башка укуктары жана милдеттенмелери менен мураскору болуп саналат.

II. Укутук статусу

7. Баштапкы кесиптик бирлик уюму кесиптик бирликтин тиешелүү аймактык (райондук, шаардык) уюмунун жана КР билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин Борбордук Комитеттин тутумдук түзүмү болуп саналат.
8. Баштапкы кесиптик бирлик уюмун мамлекеттик каттоонунун зарылчылыгы тууралуу чечим баштапкы кесиптик бирликтин уюмдун чогулушунда (конференция) тиешелүү кесиптик бирликтин жогорку органы менен макулдашуу боюнча кабыл алынат.
9. Баштапкы кесиптик бирлик уюму өз ишмердигинде жумуш берүүчүгө, уюмду башкаруу органдарына, мамлекеттик органдарга жана саясий партияларга көз каранды эмес, аларга отчеттук эмес жана алар тарабынан текшерилбейт, алар менен алакаларын бирдей укуктуу кызматташтыктын жана социалдык өнөктөштүктүн принциптеринде түзөт.
10. Баштапкы кесиптик бирлик уюму өз ишмердигин Кыргыз Республикасынын “Кесиптик бирликтер жөнүндө” Мыйзамына, Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексине, Кыргыз Республикасынын билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин Уставына жана ушул Жобого ылайык жүргүзөт. Ал өз уюмунун чогулушуна (конференцияга) жана кесиптик бирликтин тиешелүү бирикмесине баш ийет.
11. Баштапкы кесиптик бирлик уюму өз ишмердигин Кыргыз Республикасынын билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин Уставында жана ушул Жободо каралган кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн укуктарын жана кызыкчылыктарын жүзөгө ашырууга камсыз кылат.
12. Баштапкы кесиптик бирлик уюму кесиптик бирлик уюмунун чогулуштарында шайланышкан өзүнүн аткаруу органдарына ээ болот.
13. Кесиптик бирлик уюмунда кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн саны 15тен ашкан учурда кесиптик бирлик комитети, ал эми 15тен кем учурда кесиптик бирлик уюштуруучусу шайланат. Алар бардык учурда билим берүү уюмунун кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн өкүлчүлүктүү органдары болуп саналышат. Кесиптик бирлик уюштуруучу кесиптик бирлик комитети менен бирдей укукка ээ.
14. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун кесиптик бирлик комитетинин жыйындары эгер алардын ишине комитеттин мүчөлөрүнүн жарымынан көбү катышкан шартта мыйзамдуу деп саналат.
15. Зарыл болгон кворум болбогон шартта кесиптик бирлик комитетинин кабыл алган токтому жараксыз деп эсептелинет.
16. Бардык маселелер боюнча кесиптик бирликтин комитетинин токтому анын жыйынына катышкан комитеттин мүчөлөрүнүн көпчүлүк добушу менен кабыл алынат.
17. Кесиптик бирлик уюштуруучусу бардык маселелер боюнча жеке чечим кабыл алат.
18. Кесиптик бирлик органынын мүчөлөрү (кесиптик бирлик комитети, кесиптик бирлик уюштуруучусу, кесиптик бирлик бюросу ж.б.у.с) бул органдын тутумуна 5 жылга чейинки мөөнөткө шайланат.
19. Билим берүү уюмунда административдик кызматты ээлеген адам кесиптик бирлик комитетинин төрагасы (кесиптик бирлик уюштуруучусу) болуп шайлана албайт.

20. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун жогорку органы болуп кесиптик бирликтин чогулушу (конференция) саналат, ал бекитилген регламент боюнча өткөрүлөт.
21. Чогулуштун (конференция) эгер анын ишине ошол кесиптик бирлик уюмунун каттосунда турган мүчөлөрүнүн үчтөн экисинен кем эмеси катышкан шартта мыйзамдуу болуп саналат.
22. Чогулуштун (конференциянын) чечими эгер чогулушка (конференция) катышкан кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн 50 пайыздан ашыгы добуш берген шартта кабыл алынды деп табылат.
23. Добуш берүү түрү (ачык же жабык) чогулуш ((конференция) тарабынан аныкталат.

III. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун укуктары

24. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун укуктуу:

- кесиптик бирликке мүчөлөрдү кабыл алууга жана андан чыгарууга;
- өздөрүнүн өкүлдөрүн кесиптик бирликтин жогорку органдарына шайлоого (делегаттоого, сунуштоого), аларды чакырып алууга жана алмаштырууга;
- кесиптик бирликтин жогорку органдарына сунуштарды жана иш кагаздарынын долбоорлорун сунуштоого, алардын каралышынын жыйынтыктары тууралуу маалыматтарды алууга;
- кесиптик бирликтин жогорку органдарына кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн укуктарын жана кызыкчылыктарын мамлекеттик органдарда жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органдарында коргоо жөнүндө кайрылууга;
- кызматкерлердин кызыкчылыктарын жамааттык сүйлөшүүлөрдү жүргүзүүдө, жамааттык келишимдерди (макулдашууларды) түзүүдө жана өзгөртүүдө, алардын аткарылышына көзөмөл кылууда, ошондой эле талаш-тартыштарды кароодо өкүлдүк көрсөтүүгө;
- баштапкы кесиптик бирлик уюмунун ишмердиги жана кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн укуктарын жана кызыкчылыктарын коргоо менен байланышкан талаш-тартыштарды чечүү үчүн мамлекеттик бийликтин тиешелүү органдары жана жергиликтүү өзүн-өзү башкаруу органдарына кайрылууга;
- аймактык кесиптик бирлик уюмунун ишмердигине, анын ичинде тармактык аймактык жана чөлкөмдүк макулдашууларды, жана башка макулдашууларды иштеп чыгууга жана түзүү боюнча иштерине сунуштарды берүүгө жана катышууга;
- кесиптик бирликтин жогорку органдарына массалык акцияларды, анын ичинде митингдерди, демонстрацияларды, жүрүштөрдү өткөрүү, иш таштоолорду жарыялоо, ошондой эле баштапкы кесиптик бирлик уюму жүргүзүп жаткан иш аракеттерди колдоо тууралуу кайрылууга;
- кесиптик бирликтин тиешелүү аймактык уюмуна кеп-кенештерди, жардамдарды колдоолорду, өз ишмердиги үчүн зарыл маалыматтарды алуу жана таратуу үчүн кайрылууга;
- кесиптик бирлик мүчөлөрүн сыйлоо тууралуу сунуш киргизүүгө.

IV. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун милдеттери

25. Баштапкы кесиптик бирлиги уюму милдеттүү:

- Кыргыз Республикасынын билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин Уставы жана кесиптик бирликтин жогорку органдарынын чечимдерин аткарууга;
- кесиптик бирликтин максаттарын жана милдеттерин жүзөөгө ашырууга катышууга, кесиптик бирликтин мүчөлөрүнүн укуктарын жана кызыкчылыктарын коргоодо тилектештикти көрсөтүүгө;
- кесиптик бирликке жаңы мүчөлөрдү тартуу боюнча иштерди, кесиптик бирлик уюмунун мүчөлөрүнүн учетун жүргүзүүгө;
- жамааттык келишимдерди (макулдашууларды) иштеп чыгууга жана түзүүгө, алардын аткарылышын көзөмөлдөөгө, социалдык-эмгектик мамилелерди жөнгө салуу боюнча башка макулдашуулардын түзүлүшүнө жана көзөмөлдөшүнө көмөк көрсөтүүгө;
- иш берүүчү тарабынан кесиптик бирлик мүчөлүк акылардын толук жана өз убагында кармалышына жана которулушуна көзөмөл жүргүзүүгө;
- тиешелүү аймактык кесиптик бирлик уюмуна кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн саны, башка статистикалык маалыматтар, каржылык отчетторун жана башка бекитилген түрлөрдөгү маалыматтарды берип турууга;
- чогулуштун (конференциянын) кароосуна кесиптик бирликтин жогорку органдары тарабынан кароого сунуш кылынган маселелерди киргизүүгө;
- кесиптик бирликтин жамааттык аракеттерин уюштурууга жана өткөрүүгө тилектештик көрсөтүүгө жанаа катышууга;
- кесиптик бирликтин уюмдарына жана кесиптик бирликтин мүчөлөрүнө жалпы өзүнө зыян жана жоготууга алып келе турган аракеттерге жол бербөөгө.

V. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун органдары

26. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун органдары болуп саналышат:

- чогулуш (конференция) - жогорку жетекчилик орган;
- кесиптик бирлик комитети - ар дайым аракеттене турган шайлануучу коллегиялык жетекчи орган;
- текшерүү комиссиясы - көзөмөлдөөчү-текшерүүчү орган.

27. Чогулуш (конференция) :

- баштапкы кесиптик бирлик уюмунун ишинин негизги багыттарын аныктайт;
- шайлануучу кесиптик бирлик органдарынын (кесиптик бирлик комитети, текшерүү комиссия) ишмердиктеринин баардык багыттары боюнча отчетторун угат;
- шайлоо жолу менен кесиптик бирлик комитетин, текшерүү комиссиясын түзөт, баштапкы кесиптик бирлик уюмунун төрагасын шайланат;
- баштапкы кесиптик бирлик уюмунун шайлануучу органдарынын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнүн мурда токтотуу тууралуу чечим кабыл алынат;
- кесиптик бирликтин тиешелүү аймактык уюмдарынын конференцияларына делегаттарды шайлайт, ошондой эле шайлануучу кесиптик бирлик уюмун кайра түзүү, ишмердигин токтотуу жана жоюу тууралуу чечим кабыл алат;
- баштапкы кесиптик бирлик уюмунун ишмердигинин башка маселелерин чечет;
- Кыргыз Республикасынын билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин Уставынын чектеринде кесиптик бирлик комитетине айрым ыйгарым укуктарды ыйгарат;

28. Кесиптик бирликтин чогулушу кесиптик бирлик комитети тарабынан зарылчылыкка жараша, бирок жылына бир жолудан кем эмес чакырылат. Кесиптик бирликтин конференциясы кесиптик бирлик комитети тарабынан зарылчылыкка жараша, бирок беш жылда бир жолудан кем эмес чакырылат. Чогулушту (конференция) өткөрүү күнү жана оруну, күн тартиби бекитилген мөөнөткө чейин 10 күндөн эмес убакытта жарыя кылынат.
29. Чогулуштун (конференциянын) чечими токтом түрүндө кабыл алынат, жыйын кагаз түрүндө толтурулат.
30. Кезексиз чогулуш (конференция) кесиптик бирлик комитети кабыл алган чечим боюнча төмөнкү шарттарда чакырылат:
- өзүнүн демилгеси менен;
 - баштапкы кесиптик бирлик уюмунун учетунда турган кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн үчтөн биринен кем эмесинин талаптары боюнча;
 - кесиптик бирликтин тиешелүү жогорку органынын талабы боюнча.
31. Кесиптик бирлик комитети талап кылынган күндөн 10 календардык күндөн кем эмес мөөнөттө чогулушту (конференцияны) өткөрүү күнүн белгилөөгө милдеттүү.
32. **Кесиптик бирлик комитети:**
- чогулушту (конференцияны) чакырат, алардын чечимдеринин аткарылышын контролдойт жана көзөмөлдөйт, кесиптик бирлик мүчөлөрүнө чогулуштун (конференциянын) чечимдеринин аткарылышы тууралуу маалыматтарды берет;
 - кызматкерлерди кесиптик бирликтин катарына тартуу боюнча иштерди жана кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн учетун жүргүзөт;
 - жамааттык сүйлөшүүлөрдү жүргүзүүдө, жамааттык келишимдерди жана макулдашууларды түзүүдө, алардын аткарылышын көзөмөлдөөдө, ошондой эле эмгектик талаш-тартыштарды уюштурууну жана кароону башкарууга катышуу укуктарын жүзөгө ашырууда кызматкерлердин кызыкчылыктарын коргойт;
 - иш берүүчү эмгек укуктарынын ченемдери камтылган уюмдагы локалдык ченемдик укуктук актыларын кабыл алып жатканда, ошондой эле иш берүүчүнүн демилгеси боюнча жана башка учурларда КР Эмгек кодексинде каралган тартипте кызматкерлердин кызыкчылыгын коргойт жана пикирлерин айтуу менен эмгек укуктарын жана социалдык-экономикалык абалын жакшыртуу боюнча кошумча сунуштарды киргизет жана коргойт;
 - иш берүүчүлөр жана алардын өкүлдөрү тарабынан эмгек мыйзамдуулугун жана эмгек укуктарынын ченемдери камтылган башка локалдык ченемдик укуктук актыларын долбоорлорун бекитүүгө макулдугун берет жана аткарылышына кесиптик бирлик комитети көзөмөл жүргүзөт;
 - КР мыйзамдуулуктарына ылайык кызматкерлердин талаптарын колдоо жаатында алардын жамааттык аракеттерин уюштурат жана жүргүзөт;
 - билим берүү уюмдарын башкаруунун жетектөөчү кеңештерине, окумуштуулар кеңештерине, башка өкүлчүлүктүү органдарына шайлоо үчүн талапкерлерди сунуш кылат;
 - кесиптик бирлик активин жана кесиптик бирлик мүчөлөрүн сыйлоо тууралуу сунуштама берет;
 - кесиптик бирлик активин жана кесиптик бирлик мүчөлөрүн окутууну жүргүзөт;
 - кесиптик бирликтин тиешелүү жогорку органы бекиткен ыйгарым укуктардын чектеринде баштапкы кесиптик бирлик уюмунун башкаруусунда турган мүлктү,

анын ичинде акча каражаттарын башкара алат, алардын натыйжалуу колдонулушуна жоопкерчилик тартат;

- перспективалык жана учурдагы иштердин пландарын бекитет, статистикалык жана каржылык отчетторду кесиптик бирликте бекитилген формалар боюнча түзөт;
 - баштапкы кесиптик бирлик уюмунун иш кагаздарынын учетун уюштурат жана сакталышын, алардын иш кагаздарын жүргүзүү номенклатурасына ылайык архивдик сакталууга өткөрүлүшүн камсыз кылат;
 - баштапкы кесиптик бирлик уюмунун сметасын түзөт, аны райшаардык комитеттин президиуму менен бекитилет, сметадагы статьяда каралган акча каражаттарын кыйшаюусуз аткарат; *(өзгөртүүлөр Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим кызматкерлеринин кесиптик кошуунунун Борбордук комитетинин I Пленумунун 2025-жылдын 4-июнундагы протоколу менен киргизилген)*
 - ар жыл сайын кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн алдында отчет берет, аларды өз ишмердиги тууралуу, анын ичинде баштапкы кесиптик бирлик уюмунун чыгашалар жана кирешелер боюнча сметасынын аткарылышы жөнүндө дайыма кабарландырып турат;
 - башка ыйгарым укуктарды жүзөгө ашырат;
33. кесиптик бирлик комитетинин жыйындары зарылчылыкка жараша, бирок үч айда бир жолудан кем эмес чакырылат.
34. Кесиптик бирлик комитетинин жыйындарына милдеттүү түрдө протокол жазылат, ал протоколдор сактоо мөөнөтү боюнча “Туруктуу сакталуучу иштердин тизмесине” кирет. Кесиптик бирлик комитетинин төрагасы кесиптик бирликтин чогулуштарынын жана кесиптик бирлик комитетинин жыйындарынын иш кагаздарынын жүргүзүүсүнө жана сакталышына төрага жеке жоопкерчилик тартат.
35. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун текшерүү комиссиясы кесиптик бирлик уюмунун текшерүү комиссиясы жөнүндө Жобого ылайык тармактык кесиптик бирликтин көзөмөлдөөчү-текшерүүчү кызматынын чектеринде аракеттенет.

VI. БАШТАПКЫ КЕСИПТИК БИРЛИК УЮМУН КАЙРА ТҮЗҮҮ ЖАНА ЖОЮУ

36. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун ишмердигин токтотуу Кыргыз Республикасынын билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин Уставына ылайык аны кайра түзүү жана жоюу жолдору аркылуу жүргүзүлөт.
37. Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун ишмердигин кайра түзүү, токтотуу жана жоюу жөнүндө чечим кесиптик бирликтин жалпы (конференция) чогулушу тарабынан кабыл алынат. Жалпы жыйында бардык кесиптик бирлик мүчөлөрүнүн жүз пайыз катышуусу менен чогулушка катышкан бардык мүчөлөрү жүз пайыз добуш берген шартта кабыл алынды деп табылат. *(өзгөртүүлөр Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим кызматкерлеринин кесиптик кошуунунун Борбордук комитетинин I Пленумунун 2025-жылдын 4-июнундагы протоколу менен киргизилген)*
38. Райондук шаардык кесиптик бирлик комитети Кыргыз Республикасынын билим жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин Уставына ылайык баштапкы кесиптик бирлик уюмунун чечимин президиумдун чечими менен бекитет. *(өзгөртүүлөр Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим кызматкерлеринин кесиптик кошуунунун Борбордук комитетинин I Пленумунун 2025-жылдын 4-июнундагы протоколу менен киргизилген)*
39. Уюм аракеттенип жаткан мезгилде кабыл алынган иш кагаздары эгер ал жоюлуп кеткен шартта КР “Кыргыз Республикасынын Улуттук архивинин фонду жөнүндө” Мыйзамынын талаптарына ылайык сакталат жана пайдаланат.

